



Bank Polski

Centrum
Analiz

Agro Nawigator 2/2022

Analizy Sektorowe

5 lipca 2022

Presja kosztów surowcowych w przetwórstwie nie taka straszna?

SUROWCE ROLNE:

- **Zboża:** IGC prognozuje spadki zbiorów zbóż na świecie w sez. 2022/23, głównie za sprawą mniejszej produkcji na Ukrainie. Pierwsze dwa miesiące od wybuchu wojny spowodowały zwiększony import kukurydzy do Polski.
- **Mleko:** Światowy rynek mleka charakteryzuje malejąca podaż i rosnący popyt po pandemii. W efekcie ceny produktów mleczarskich kształtują się na nienotowanych dotychczas poziomach. Największy wzrost notuje się w przypadku masła.
- **Drób:** Pierwsze miesiące 2022 przyniosły odbicie w produkcji drobiu w Polsce. Mniejszy zasięg grypy ptaków oraz poprawa opłacalności chowu utrzymać mogą dynamikę wzrostu do końca 2022. Ceny drobiu rosną w ślad za drożącymi paszami.
- **Wieprzowina:** Spadki produkcji unijnej wieprzowiny na początku 2022. Mimo wzrostów cen trzody chlewnej w 2q22 opłacalność produkcji pozostaje wciąż niska.
- **Owoce:** Utrzymuje się wciąż wysoka podaż jabłek – rekordowe zapasy w maju. Przy ograniczonym eksporcie owoców świeżych rośnie znaczenie przetwórstwa w zagospodarowaniu owoców.
- **Warzywa:** Wojna ograniczyła sprzedaż mrożonych ziemniaków i warzyw z Polski. Wysoka dynamika cen warzyw spod osłon nie odzwierciedla w pełni wzrostu cen nośników energii.

PRZETWÓRSTWO:

- Drożące surowce rolne przekładają się na wyraźny wzrost kosztów w przetwórstwie. Niemniej firmy skutecznie przerzucają wzrosty na kolejne ogniwa łańcucha dystrybucji, co pozwala zwiększać zyski.

Departament Analiz Ekonomicznych

www.pkobp.pl/centrum-analiz

@PKO_Research

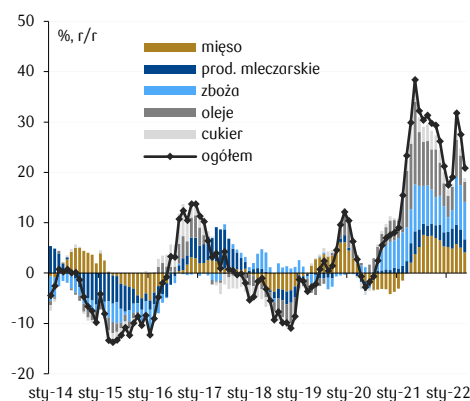
Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl

Mariusz Dziwulski

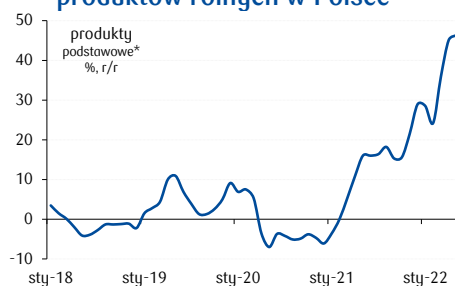
tel. 22 521 81 88

Indeks cen żywności FAO – struktura



Źródło: FAO, PKO Bank Polski

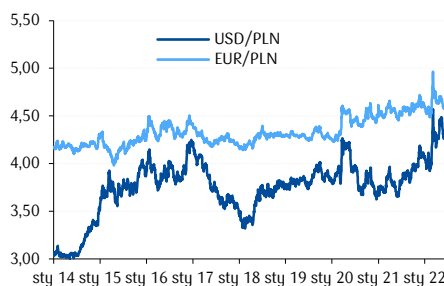
Zmiany cen skupu podstawowych produktów rolnych w Polsce



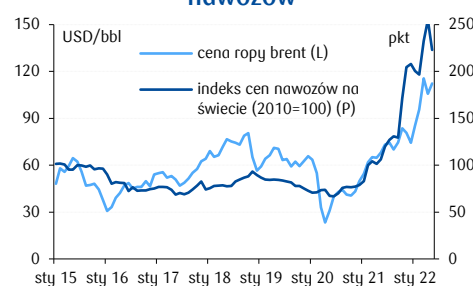
*pszenica, żyto, żywiec wołowy, żywiec wieprzowy, drób, mleko krowie

źródło: GUS, NBP, Bank Światowy, PKO Bank Polski

Kursy walut



Cena ropy vs światowy indeks cen nawozów



Zboża

SPADKI ZBIORÓW ZBÓŻ NA ŚWIECIE

- Według prognoz IGC światowa produkcja zbóż w sez. 2022/23 zmaleć może o blisko 2% r/r, przy spadkach produkcji pszenicy o 1,5% r/r i kukurydzy o 2,4% r/r. Główną przyczyną spadków są prognozy mniejszych o 41% zbiorów na Ukrainie. Jednak nawet przy wyłączeniu Ukrainy ze statystyk można mówić tylko o stabilizacji światowej produkcji.
- IGC oczekuje, że produkcja zbóż w UE w sez. 2022/23 zmaleje o 1,5% r/r. W Polsce czynnikiem decydującym o zbiorach będą uwarunkowania pogodowe. Głównym ryzykiem jest niedobór opadów, który wpłynął na pogorszenie warunków wilgotnościowych gleb. Według IUNG zasięg suszy rolniczej w przypadku zbóż jarych i ozimych w czterech pierwszych okresach raportowania w 2022 (por. wykres w Aneks) był większy niż przed rokiem, choć stan zasiewów zbóż na początku maja GUS oszacował jako lepszy niż w 2021. Nie do końca da się przewidzieć skutki spadku zużycia nawozów, będące efektem wzrostu ich cen. Z badań koniunktury w rolnictwie SGH, wynika, że w 1q22 blisko 64% gospodarstw ograniczyło zakupy nawozów mineralnych. W obliczu tych czynników, niewykluczone jest, że wstępny szacunek GUS w lipcu wskaże na spadek tegorocznych zbiorów zbóż w Polsce. Powierzchnia upraw podstawowych zbóż ozimych jest mniejsza – wg GUS o 3,1% r/r. KE (za MARS Bulletin) szacuje, że plony pszenicy w Polsce mogą zmniejszyć się o 4,4% r/r.

WIĘKSZY POLSKI IMPORT KUKURYDZY

- W marcu i kwietniu odnotowano wyraźny wzrost polskiego importu kukurydzy. Według GUS wyniósł on łącznie blisko 340 tys. t, co oznaczało wzrost o 305 tys. t w porównaniu do analogicznego okresu w 2021, z czego 281 tys. t pochodziło z Ukrainy. Jednocześnie, wzrósł polski eksport kukurydzy – w marcu i kwietniu łącznie wyniósł 772 tys. t i był większy o 431 tys. t niż rok wcześniej. Polska pozostawała zatem wciąż eksporterem netto kukurydzy. Wzrost dostaw z Ukrainy nie jest kluczowym czynnikiem dla zmian cen na rynku – decydują o tym nastroje na światowych rynkach, choć lokalnie zwiększona podaż może powodować obniżki.

CENY ZBÓŻ W ODWROCIE?

- Ceny zbóż na koniec 2q21 znalazły się w tendencji spadkowej. Notowania pszenicy na Euronext (MATIF) w kontrakcie wrześniowym w ostatnim tyg. czerwca zmalały o ok. 20% od szczytów notowanych w połowie maja. Z kolei indeks cen pszenicy IGC na koniec czerwca osiągnął poziom niższy niż bezpośrednio przed wybuchem wojny. W kierunku spadków oddziaływały poprawiające się oczekiwania dot. zbiorów w niektórych krajach, spadki cen surowców nieżywnościowych, efekty działań spekulacyjnych oraz perspektywa zbliżających się zbiorów.

PERSPEKTYWY 2H22

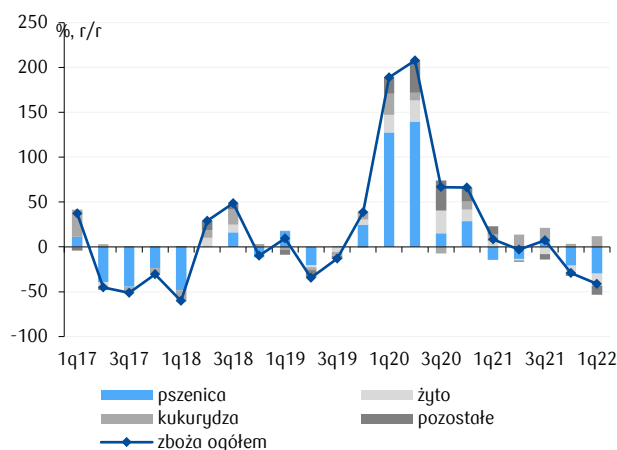


Oczekujemy, że napięty światowy bilans zbóż utrzymywał będzie ceny zbóż na wysokim poziomie w kolejnym sezonie. W 2h22 przeciętna cena skupu pszenicy w kraju może być wyższa o 40-55% r/r. Wciąż wskazujemy na możliwość wysokich zmian dynamiki, również w dół, z uwagi na wysoką niepewność na rynku.

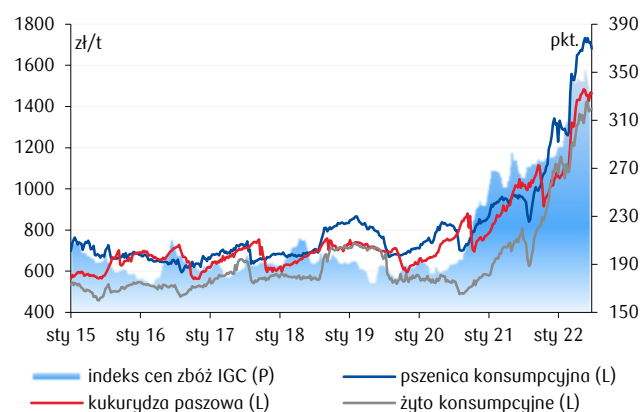
Pszenica i kukurydza – światowa produkcja i zapasy końcowe (mln t) – prognozy USDA (czerwiec'22)

	2020/21	2021/22	2022/23	%, pp; r/r
Pszenica				
Produkcja	776	779	773	-0,7
Zapasy końcowe	292	279	267	-4,5
Zapasy końcowe/zużycie (%)	37,7	35,5	34,1	-1,4
Kukurydza				
Produkcja	1129	1216	1186	-2,5
Zapasy końcowe	293	311	310	-0,2
Zapasy końcowe/zużycie (%)	25,6	26,3	26,3	0,0

Polski eksport zbóż (wolumen)



Ceny zakupu zbóż w Polsce



Źródło: MRIRW, GUS, USDA, KE, IGC, PKO Bank Polski

Mleko

KONTYNUACJA SPADKÓW PRODUKCJI MLEKA

- W pierwszych 4 mies. 2022 unijne dostawy mleka zmalały o 0,6% r/r, nasilane spadkami w Niemczech i Francji. Tylko w kwietniu spadek wyniósł 1,6% r/r. KE oczekuje, że po spadkach w 1h22 unijna produkcja mleka w 2h22 odbije, jednak wciąż może to oznaczać co najwyżej stabilizację w całym 2022. W tendencji spadkowej znajduje się produkcja mleka w Nowej Zelandii. Według DCANZ w pierwszych 5 mies. 2022, z uwagi na suszę w głównych obszarach produkcyjnych w kraju, zmalała łącznie aż o 5,6% r/r, i była, biorąc pod uwagę ten okres, najniższa od 2014. Mniejsze pogłowie krów mlecznych oraz wzrost kosztów ograniczają produkcję mleka również w Australii (por. wykres).
- FAO spodziewa się spowolnienia tempa wzrostu światowej produkcji mleka do 1% w 2022 z 1,3% r/r w 2021. W kierunku spadków produkcji oddziaływać będą: zmniejszające się pogłowie krów mlecznych, niska opłacalność produkcji i niedobory siły roboczej w głównych regionach produkujących mleko. Wzrost światowej produkcji umożliwi utrzymujący się wzrost produkcji mleka w Azji oraz Ameryce Środkowej. Częściowo zrekompensuje on prognozowane spadki w Europie i Oceanii.

MNIEJSZY POPYT W CHINACH

- Produkcja mleka i produktów mleczarskich nie nadąża za popytem, który wspierany jest wygasaniem pandemii w UE i zwiększoną sprzedażą do HoReCa. Niemniej notuje się spadek zainteresowania produktami mleczarskimi na rynku chińskim. Restrykcje wynikające z COVID-19 odbiły się nie tylko na popycie, ale powodują zakłócenia w logistyce, wzrosły też koszty frachtu.
- Z danych CLAL wynika, że w okresie sty-maj'22 chiński import w ujęciu wolumenowym zmalał o blisko 17% r/r, z czego dostawy z UE zmniejszyły się o 26,5% r/r. Zmalał w dużej mierze eksport serwatki w proszku, której znaczące ilości do Chin wysyłała Polska. Mniejszy popyt w Chinach ogranicza także sprzedaż mleka płynnego z Polski.

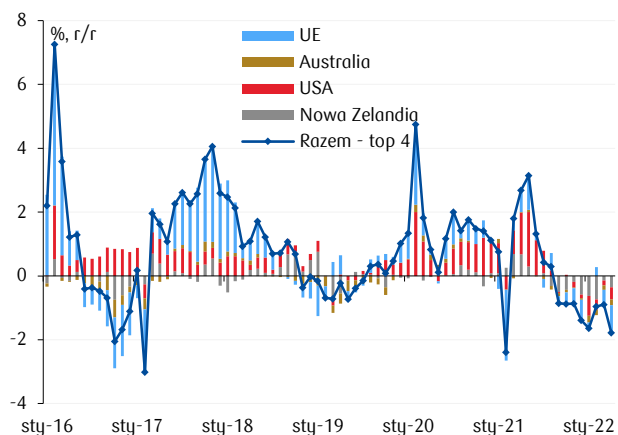
WYŻSZE CENY I WIĘKSZA WARTOŚĆ EKSPORTU

- Wartość polskiego eksportu mleczarskiego w pierwszych 4 mies. 2022 zwiększyła się o 38% r/r, głównie z uwagi na wzrost cen. W szczególności wzrosły ceny masła, napędzane efektami wojny - rosnące ceny olejów spowodowały podwyżki cen margaryn. W ciągu dwóch miesięcy od rosyjskiej agresji na Ukrainę (luty-maj) masło w blokach podrożało o 23% (za MRiRW), a w relacji rocznej aż o 78%.
- Wysokie ceny znajdują odzwierciedlenie w notowaniach cen surowca - według GUS przeciętna cena skupu mleka w maju wyniosła 2,21 zł/l i była wyższa o 46,1% r/r.

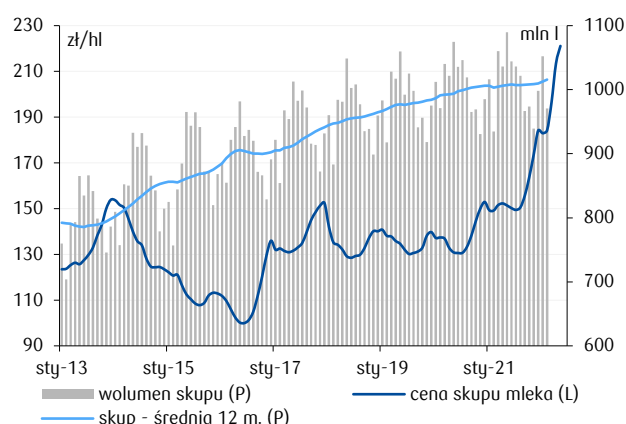
PERSPEKTYWY 2H22

📄 Oczekujemy, że wysoka dynamika cen mleka utrzyma się do końca 2022 (+35-41% r/r w 2h22). Wzrost kosztów nie pozwoli na istotne odbicie produkcji, co w warunkach wzrostu popytu oznacza wciąż napięty bilans na rynku produktów mleczarskich na świecie. Wzrosty napędzić może normalizacja sytuacji pandemicznej w Chinach. Czynnikiem niepewności będą zmiany cen surowców na świecie, w tym ceny ropy, które oddziaływać będą pośrednio na sektor tłuszczów zwierzęcych poprzez ceny olejów. Czynnikiem ryzyka są uwarunkowania pogodowe, w tym ryzyko suszy.

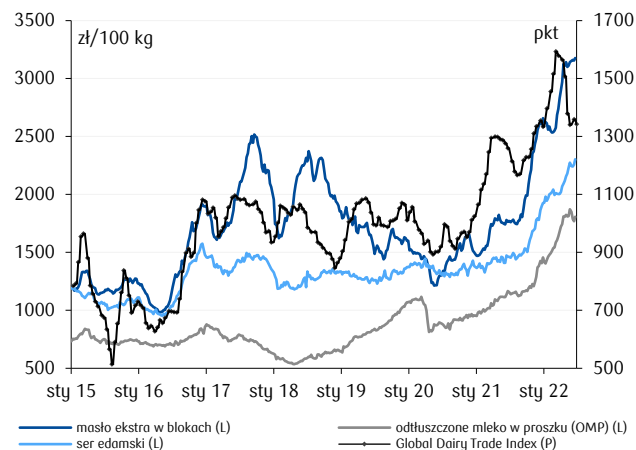
Zmiany produkcji mleka – główni eksporterzy



Cena i wolumen skupu mleka w Polsce



Ceny produktów w mleczarskich w Polsce



Źródło: MRiRW, GUS, USDA, KE, IGC, PKO Bank Polski

Drób

PRODUKCJA ODBIŁA NA POCZĄTKU 2022

- Początek 2022 przyniósł odbicie produkcji drobiarskiej w Polsce, po spadkach odnotowanych w 2021. Według Eurostatu, uboje kurcząt brojlerów (wg masy) w Polsce w okresie sty-kwi'22 zwiększyły się o 3,9% r/r, a dane GUS o produkcji mięsa w firmach zatrudniających 50 os. i więcej, wskazują na jej wzrost okresie styczeń'22-maj'22 o 2,1% r/r. Przyczyn wzrostów można upatrywać w stabilizacji sytuacji związanej z gripą ptaków (spadek liczby ognisk w 1h22 w por. do 1h21) oraz we wzroście cen drobiu, który oddziałuje w kierunku poprawy opłacalności chowu.
- Komisja Europejska przewiduje (prognozy z kwietnia'22), że unijna produkcja mięsa drobiowego w 2022 wzrośnie jedynie o 0,5% r/r po spadku o 2,7% r/r w 2021, co oznacza wciąż niższy poziom niż przed pandemią COVID-19.

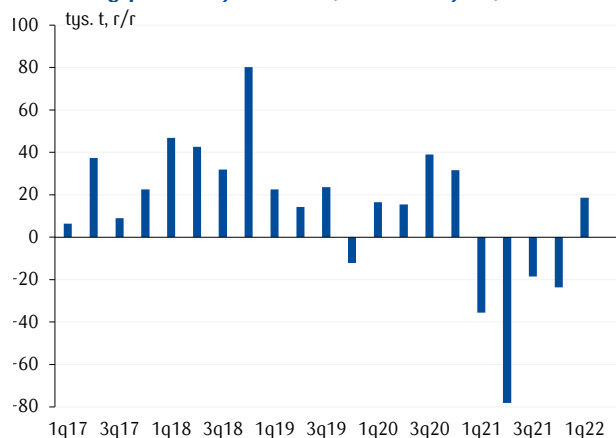
ROŚNIE POPYT NA DRÓB Z POLSKI

- Według danych GUS, w okresie sty-kwi'22 polski eksport mięsa i podrobów drobiowych, w masie towaru, zmalał jedynie o 0,23% r/r, z czego w 1q22 spadek wyniósł 2,8% r/r. W kwietniu popyt na polski drób zwiększył się - wzrost sprzedaży zagranicznej wyniósł nieco ponad 8% r/r, przy relatywnie mniejszej dynamice produkcji. Wzrost wywołany był deficytem produkcji w UE, wywołanym gripą ptaków m.in. we Francji (największy wzrost) oraz skutkami wojny, które ograniczyły dostawy z Ukrainy. FAO prognozuje (czerwiec'22), że ukraińska produkcja drobiu w 2022 zmaleje o ok. 30% r/r, a eksport aż o 67% r/r, co stworzy przestrzeń dla większego eksportu z Polski. Dodatkowo wygasanie pandemii przyczynia się do odbudowywania popytu na drób na rynku UE.

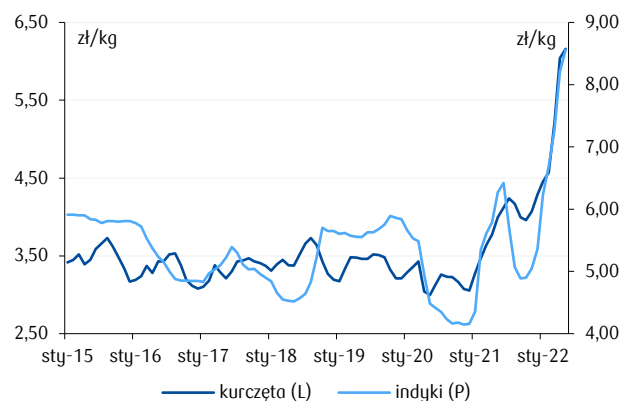
CENY DROBIU PODAŻAJĄ ZA PODWYŻKAMI CEN PASZ

- Według GUS przeciętna cena skupu drobiu w maju w Polsce wyniosła 6,52 zł/kg i była wyższa o 55% r/r i o 32% wyższa niż w lutym. Wzrosty cen są w dużej mierze odzwierciedleniem rosnących cen pasz, niemniej pozwalają również na poprawę w zakresie opłacalności chowu kurcząt.
- Z danych MRIRW wynika, że przeciętna cena mieszanki pełnoporcjowej dla brojlerów w maju'22 wzrosła w stosunku rocznym o 42%, tj. w mniejszym zakresie niż cena skupu żywca. Relacja ceny skupu kurcząt do ceny paszy zwiększyła się o 8,6% r/r, przekraczając poziom średniej z lat 2017-2019, stwarzając warunki do utrzymania wzrostów produkcji drobiu na rynku krajowym w kolejnych miesiącach. Niemniej presja kosztów w produkcji drobiu wciąż jest wysoka, dlatego odbicie produkcji w całym 2022 może nie być duże.

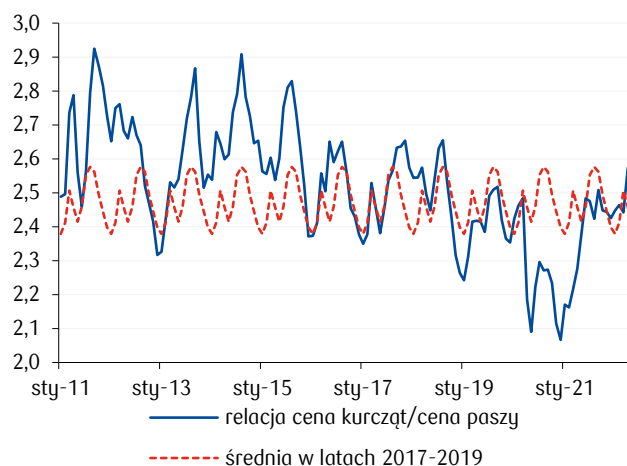
Zmiany produkcji drobiu (masa ubojów) w Polsce



Ceny skupu kurcząt i indyków



Opłacalność chowu kurcząt



Źródło: GUS, MRIRW, Eurostat, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H22



Prognozujemy, że roczna dynamika wzrostu cen skupu drobiu (GUS) średnio w 2h22 utrzyma się na ponad 40-proc poziomie, podobnie jak w 1h22, choć będzie stopniowo malała do końca roku. Główną przyczyną wzrostów będą zwiększające się koszty produkcji żywca, głównie w zakresie cen pasz, których podwyżki wzmocniła rosyjska agresja na Ukrainę. Popyt na drób napędzać może odradzający się po pandemii sektor HoReCa. Czynnikiem oddziałującym w kierunku spadku spożycia jest oczekiwane spowolnienie gospodarcze, choć drób, jako tańsze mięso może zyskiwać względem wieprzowiny i wołowiny w warunkach rosnącej inflacji.

Wieprzowina

PRODUKCJA WIEPRZOWINY W TENDENCJI SPADKOWEJ

- Według danych Eurostatu w okresie sty-kwi'22 w krajach UE odnotowano spadek produkcji mięsa wieprzowego (masa ubojów) o 5,0% r/r. Spadki, warunkowane zmniejszającym się pogłowiem trzody chlewnej, dotyczyły większości głównych producentów w UE. Uwagę zwraca znaczący, bo 12-proc. spadek ubojów świń w Niemczech oraz w Belgii (-10% r/r).
- W nieco mniejszej, lecz zauważalnej skali (-9,2% r/r) zmniejszyła się produkcja w Polsce, a główną przyczyną była niekorzystna sytuacja dochodowa sektora oraz problem ASF wpływający na wycofywanie się wielu podmiotów z chowu trzody chlewnej. Wzrost produkcji mięsa wieprzowego wciąż jednak notowano w Hiszpanii, co spowalniało procesy wychodzenia unijnego rynku wieprzowiny z kryzysu. Rynek wieprzowiny w UE w pierwszych miesiącach 2022 wciąż pozostawał nadwyżkowy.

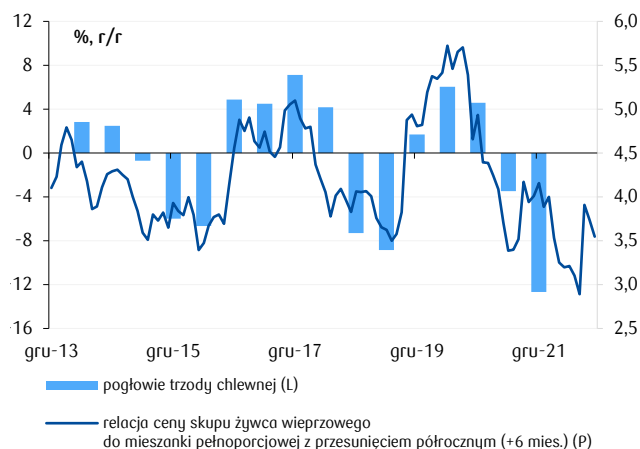
WZROST POLSKIEGO IMPORTU MIĘSA WIEPRZOWEGO

- Według KE unijny eksport mięsa wieprzowego w 1q22 zmalał o 29% r/r tj. o ponad 450 tys. t i wolumenowo przewyższał ubytek produkcji, która w analogicznym okresie zmniejszyła się o 282 tys. t. Spadek eksportu był wynikiem wysokiej bazy statystycznej z 1q21, kiedy wysyłki do Chin wciąż były wysokie. Sytuacji istotnie nie zmienił większy eksport na niektóre rynki azjatyckie, np. do Japonii czy też Korei Płd.
- Mniejsza produkcja w kraju przyczyniła się do zwiększenia polskiego importu mięsa wieprzowego. W okresie sty-kwi'22 wzrósł on w ujęciu wolumenowym o 12,8% r/r (głównie z Danii, Holandii i Hiszpanii), co wobec spadku eksportu o 16,3% r/r, spowodowało wzrost ujemnego salda Polski w handlu wieprzowiną.

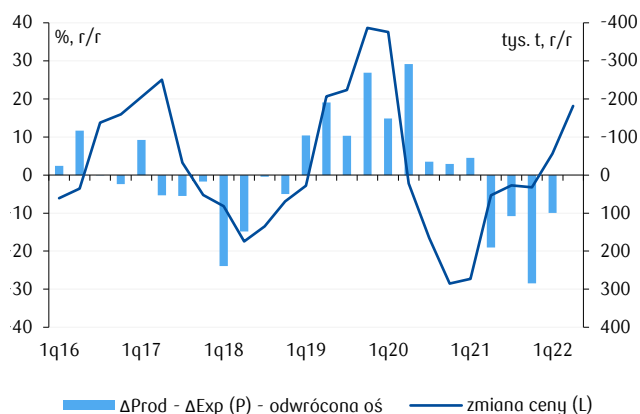
WCIĄŻ NISKA OPŁACALNOŚĆ CHOWU TRZODY

- O ile w marcu ceny trzody chlewnej w Polsce wzrosły o blisko 50% w ujęciu miesięcznym, wspierane efektami wojny (m.in. z uwagi na drożący silnie drób oraz wzrosty cen pasz), to dwa kolejne miesiące przyniosły wyhamowanie dynamiki cen. W maju przeciętna cena skupu trzody była wyższa o 23% r/r, ale opłacalność produkcji żywca nie uległa zwiększeniu z uwagi na jeszcze silniejsze wzrosty cen pasz. W maju cena mieszanki pełnoporcjowej dla trzody chlewnej zwiększyła się o blisko 39% w skali roku (za MRIRW). Na podwyżki wpływały istotne wzrosty notowań cen zbóż spowodowane wojną na Ukrainie. Relacja ceny skupu trzody chlewnej do ceny mieszanki pełnoporcjowej wyniosła 3,5 i była niższa o 11,5% r/r.

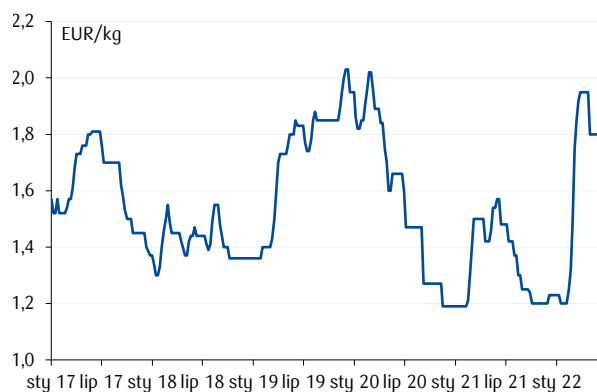
Pogłowie trzody chlewnej w Polsce a opłacalność chowu świń



Zmiany w produkcji i eksporcie mięsa wieprzowego w UE-27



Ceny tuczników w Niemczech



Źródło: GUS, MRIRW, Eurostat, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H22

- Kolejne miesiące prawdopodobnie przyniosą dalsze spadki pogłowia świń w UE, w tym również w Polsce. Zmniejszona podaż przełoży się na podwyżki cen na rynku trzody chlewnej. Oczekujemy, że dynamika wzrostów cen w 2h22 może przyspieszyć do +33-45% w relacji rocznej, choć presja kosztowa w zakresie tuczu wciąż będzie wysoka z uwagi na wysokie ceny zbóż, ale także ceny paliw, energii i rosnące koszty pracy.

Owoce

WYSOKA PODAŻ JABŁEK

- Według GUS rozwój roślin (drzewa, krzewy i plantacje owocowe) został spowolniony niedostateczną ilością opadów zarówno jesienią, jak też wczesną wiosną. IUNG w pierwszych komunikatach dotyczących suszy rolniczej w Polsce wskazywał na jej występowanie w przypadku krzewów owocowych, w dużej mierze w woj. lubelskim, w którym skupia się duża powierzchnia krajowych upraw. Wpływ przymrozków (najważniejszy czynnik determinujący zmienność plonów owoców z drzew) w maju na kondycję roślin był niewielki, co zmniejsza ryzyko istotnych spadków produkcji w 2022. Pierwsze szacunki krajowych zbiorów owoców w 2022 GUS przedstawi na koniec lipca.
- Podaż jabłek na krajowym rynku utrzymywała się na wysokim poziomie. Według WAPA krajowe zapasy jabłek na początku maja wynosiły 418 tys. t i były wyższe o 5% r/r. Tempo uptywniania zapasów w kraju było zbliżone do roku ubiegłego, mimo niskiej dynamiki eksportu. Szacować można, że większa część jabłek niż przed rokiem trafiła do przetwórstwa. Potwierdzają to dane GUS dot. wzrostu produkcji soku jabłkowego w firmach o zatrudnieniu 50 os. i więcej, aż o 47% r/r w okresie sty-maj'22. Pomoc temu mogło wprowadzenie programu wycofania części jabłek z rynku (do przetwórstwa) z uwagi na niekorzystną sytuację cenową na rynku jabłek deserowych.

SPADEK EKSPORTU PRZEZ MNIEJSZE WYSYŁKI NA BIAŁORUŚ

- Pierwsze miesiące 2022 przyniosły wyraźne spowolnienie sprzedaży zagranicznej owoców z Polski. Najważniejszym powodem spadku było wprowadzenie przez Białoruś zakazu ich importu od początku 2022 (zakaz zniesiony na koniec kwietnia), co głównie odbiło się na sprzedaży jabłek. W okresie sty-kwi'22 ich eksport zmniejszył się o 17% r/r, tj. o 60,3 tys. t, z czego wysyłki na Białoruś zmalały o 59,3 tys. t r/r. Na dynamikę sprzedaży wpłynęły również problemy z wysyłkami jabłek do Egiptu na koniec 1q22, związane z problemami w zakresie dewiz, niemniej sprzedaż do tego kraju wciąż była wyższa niż przed rokiem (+8,6% r/r). Co ciekawe, wojna nie osłabiła znacząco dynamiki unijnego importu mrożonych malin z Ukrainy w pierwszych tygodniach jej trwania. W marcu (za Eurostat) wzrósł on w ujęciu wolumenowym o 67% r/r.

CENY JABŁEK WCIĄŻ NISKIE

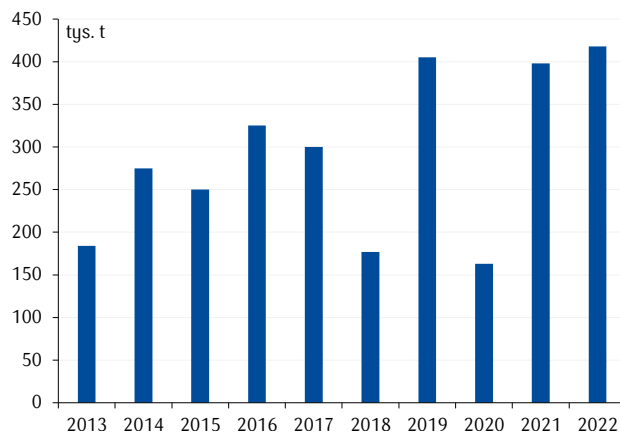
- Niski popyt na jabłka skutkował utrzymywaniem się niskich cen tych owoców. Ceny skupu jabłek deserowych przeciętnie w maju zmalały o 12% r/r wobec spadku o 13,3% r/r w kwietniu.

PERSPEKTYWY 2H22

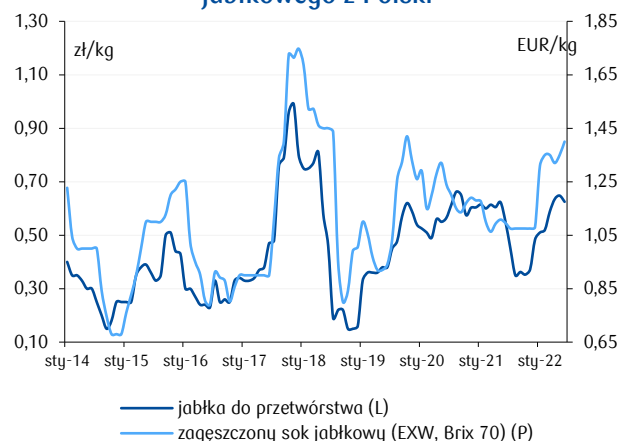


Czynnikami kształtującym ceny owoców w 2h22 będzie podaż jabłek w kraju. Brak istotnych strat przymrozkowych i wysokie zapasy nie pozwalają oczekiwać istotnych wzrostów. Czynnikami ryzyka jest możliwość suszy. Wysoki popyt w przetwórstwie, presja kosztów oraz problemy z pracownikami mogą oddziaływać w kierunku wzrostów cen. Wskazywać na to mogą wyższe o 60-70% r/r ceny truskawek do przetwórstwa w czerwcu. Wysoki popyt na maliny i niski poziom zapasów, wspierać będą ceny tych owoców, na co wskazują również wysokie ceny skupu w Serbii. Efekty wojny uwidocznić się mogą np. w cenach wiśni, których sprzedaż istotnie spadła w marcu i kwietniu.

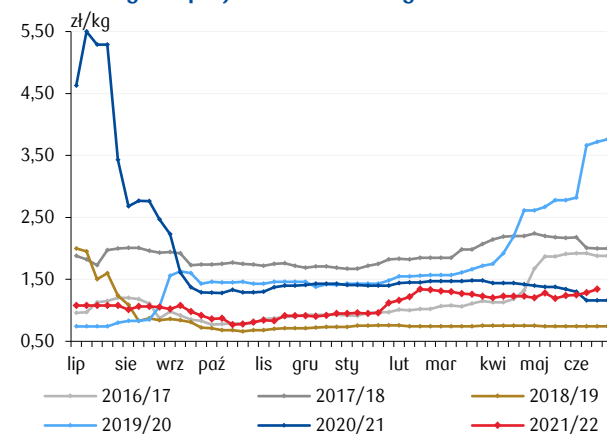
Zapasy jabłek w Polsce w maju



Ceny skupu jabłek do przetwórstwa i ceny soku jabłkowego z Polski



Ceny skupu jabłek deserowych w Polsce



źródło: IERIGŻ-PIB, MRiRW, IHS Markit, GUS, PKO Bank Polski

Warzywa

RYZIKO MNIEJSZEJ PODAŻY WARZYW W 2022

- Niedostateczna ilość opadów spowodowała, że wschody warzyw w 2022 były słabe i nierównomierne, mimo iż większość została przeprowadzona w zalecanych warunkach. GUS w Wiosennej ocenie stanu upraw rolnych i ogrodnictwa zaznacza, że największy problem w przypadku warzyw stanowiło ograniczenie dostępności większości nawozów mineralnych z uwagi na znaczny wzrost ich cen. Może to stanowić zagrożenie dla planowania warzyw w kraju. Rynek warzyw wciąż pozostaje pod wpływem zmniejszonej krajowej podaży z 2021.
- NEPG szacuje, że powierzchnia upraw ziemniaków konsumpcyjnych łącznie w Belgii, Francji, Holandii i Niemczech w 2022 wzrosła o 2% r/r, mimo wcześniejszych oczekiwań spadków. Jednocześnie powierzchnia upraw będzie w tych krajach o 0,9% wyższa w porównaniu do średniej wieloletniej. Z kolei, według AMI, można spodziewać się, że w 2022 powierzchnia upraw cebuli jarej w Niemczech (ważny producent w UE) wyniesie 12,7 tys. ha (95% upraw cebuli w tym kraju to cebula jara), co oznacza spadek o 8% r/r wobec wzrostu o 18% r/r w 2021, co może oddziaływać na rynek w Polsce. O zbiorach zadecydują jednak plony, na które wpływ będzie miał przebieg uwarunkowań pogodowych.

WOJNA WYHAMOWAŁA EKSPORT MROŻONEK

- Sprzedaż zagraniczna warzyw świeżych z Polski wzrosła w dwóch pierwszych miesiącach od wybuchu wojny o 21% r/r (łącznie w okresie sty-kwi'22 o 11,3% r/r), napędzana większym eksportem cebuli oraz pomidorów. Gorzej radził sobie jednak eksport przetworów. Sankcje na Rosję odbiły się negatywnie na sprzedaży zagranicznej mrożonych przetworzonych ziemniaków (frytek) – wg GUS w marcu i kwietniu ich eksport zmalał odpowiednio o 5% i 19% r/r po wzroście łącznie w styczniu i lutym o 23% r/r. Z uwagi na mniejszą sprzedaż na Białoruś wyhamował też eksport mrożonych warzyw.

WYŻSZE CENY WARZYW SPOD OSŁON

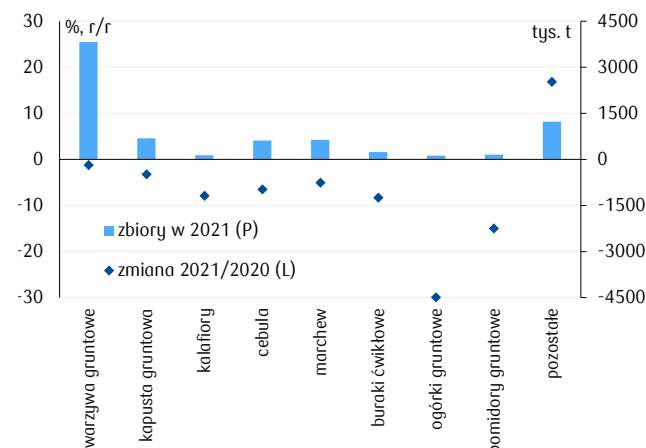
- Wzrost kosztów nośników energii znajduje odzwierciedlenie w cenach warzyw spod osłon. Z danych MRiRW wynika, że przeciętna krajowa cena skupu pomidorów w 2q22 wzrosła o blisko 29% r/r, a ogórków o 45% r/r. Niemniej takie podwyżki nie gwarantują pokrycia wzrostów kosztów ogrzewania. Dla porównania ceny gazu ziemnego w maju były ponad 3-krotnie wyższe r/r. Wskazywać to może na wzrost presji na spadek marż w produkcji szklarniowej. Wzrosty cen energii mogą być także odczuwalne w branży zamrażalniczej, jako jednej z najbardziej energochłonnych w przetwórstwie spożywczym.

PERSPEKTYWY 2H22

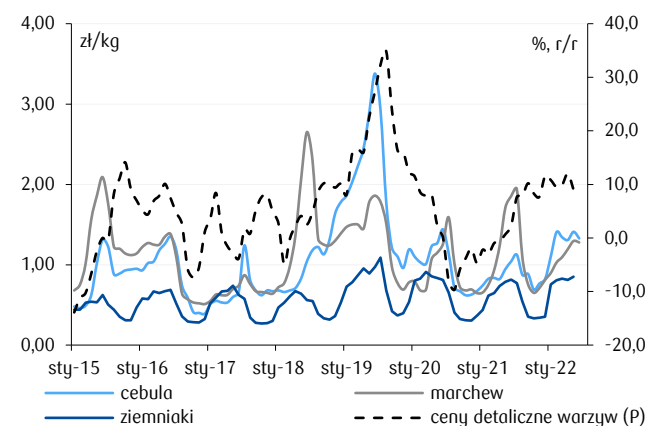


Tegoroczna produkcja warzyw znajdzie się pod presją kosztów, która stanowi ryzyko nie tylko dla wolumenu, ale i jakości zbiorów. Dodatkowo ryzyko suszy rolniczej może skłaniać do oczekiwania wzrostów cen warzyw, bardziej niż ich spadków w 2h22. Oceniamy, że wzrosty cen nośników energii znajdą odzwierciedlenie w cenach warzyw spod osłon w 4q22 w sposób bardziej zauważalny niż dotychczas.

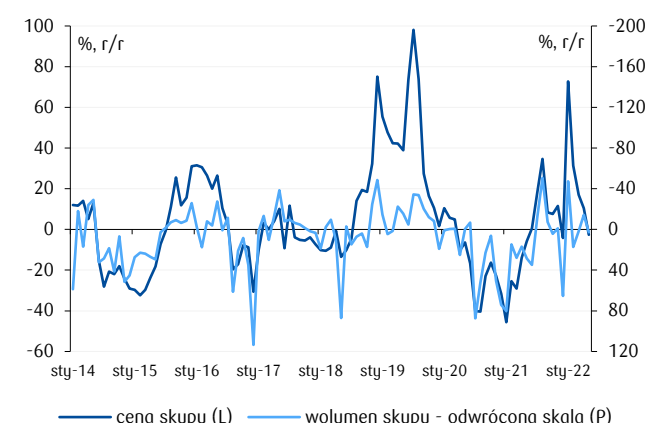
Zmiany zbiorów warzyw gruntowych w Polsce w 2021



Ceny skupu warzyw



Ceny i skup ziemniaków



źródło: IERiGŻ-PIB, GUS, PKO Bank Polski

Przetwórstwo

FIRMY RADZĄ SOBIE Z WYSOKIMI KOSZTAMI?

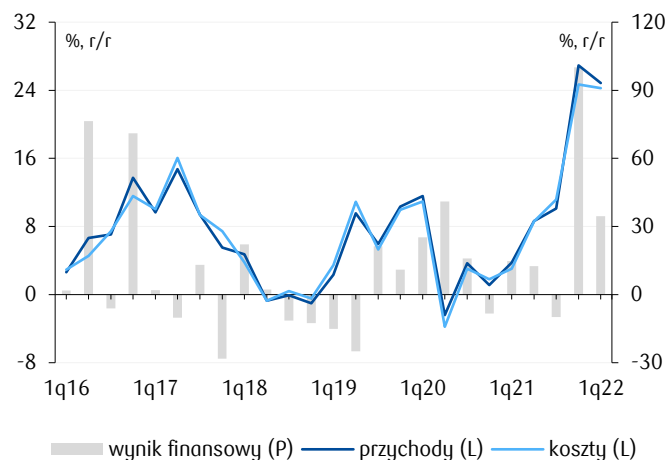
- Drożące surowce rolne przekładają się na wyraźne podwyżki kosztów w przetwórstwie spożywczym. Z danych PONT wynika, że w 1q22 branża (firmy o zatrudnieniu 50 os. i więcej) odnotowała wzrost kosztów ogółem o 24,3% r/r, po wzroście o 24,7% r/r w 4q21. Dotychczas rosnące koszty firmom udawało się skutecznie przerzucać na kolejne ogniwa łańcucha dystrybucji żywności. Sprzyjał temu przede wszystkim odradzający się popyt na żywność pod wpływem wygasania pandemii oraz ograniczenia podaży na rynkach zagranicznych (m.in. kraje UE), które napędzały wzrosty cen żywności, ale jednocześnie wspierały polski eksport. Przychody branży społawczej w 1q22 zwiększyły się o 24,9% (bardziej niż koszty), co pozwoliło na wzrost zysków firm o 34,5% r/r.
- Największe wzrosty kosztów w 1q22 (+96% r/r) odnotowano w branży produkcji olejów (PKD 10.4). Wzrost cen surowców (rzepaku) były jednak pochodną sytuacji na rynku olejów roślinnych. Wysoki popyt i ceny wspierane wzrostem cen ropy spowodowały wzrost przychodów i poprawę wyników firm. Branża odpowiadała za 20% wzrostu zysków w przetwórstwie społawczym w 1q21. Kolejną branżą z niewiele niższym wzrostem kosztów (+94% r/r), choć wciąż poniżej wzrostu przychodów była: 10.72 Produkcja sucharów, herbatników i ciastek. Podwyżki wynikały z wysokich cen zbóż i tym samym maki, spowodowanych ograniczeniami w światowej podaży, w tym wojną na Ukrainie, oraz z wyższych cen innych surowców, m.in. cukru. Niemniej dane dla pozostałych branż, przetwórstwa pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż, za wyjątkiem produkcji pieczywa, nie wskazują na zmniejszenie marż. Zaskakująco dobrze radziła sobie branża PKD 10.91 – produkcja gotowych pasz dla zwierząt gospodarskich. Z danych PONT wynika, że branża odnotowała wzrost zysków, mimo ponadprzeciętnego wzrostu kosztów i w warunkach słabego popytu w sektorze produkcji zwierzęcej.
- Uwagę zwraca przede wszystkim znacząca poprawa wyników branży przetwórstwa mleka, na którą wpływał przede wszystkim znaczący wzrost cen produktów mleczarskich, nasilony w niektórych przypadkach (masło) efektami wojny. Branża przetwórstwa mleka odpowiadała za blisko 2/3 wzrostu zysków w przetwórstwie społawczym. Wyraźną poprawę zysków odnotowali przetwórcy mięsa drobiowego (PKD 10.12). Poziom odnotowanych zysków w 1q21 przekroczył ich wartość sprzed pandemii (1q19) i był wyższy niż w całym pandemicznym roku 2020.

PERSPEKTYWY 2H22

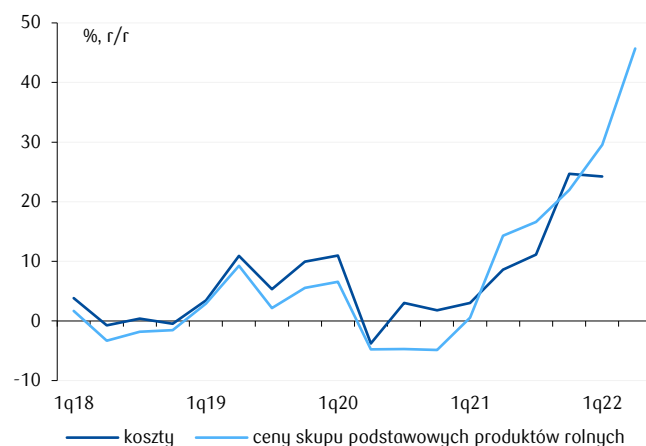


Spowolnienie gospodarcze, pogorszenie nastrojów konsumentów, wynikające z niepewności spowodowanej wojną na Ukrainie oraz wzrostem inflacji, może skutkować ograniczeniem zakupów niektórych produktów żywnościowych. Z drugiej strony wciąż narastać będzie presja kosztów. Przyspieszenie tempa wzrostu cen skupu podstawowych produktów rolnych w 2q22 do ponad 45,7% (średnio w kwietniu i maju) prawdopodobnie znajdzie odzwierciedlenie w ich dynamice. Przenoszenie rosnących kosztów na konsumentów może nie być łatwe, stąd też wyniki firm mogą nie rosnąć tak znacząco jak na przełomie 2021 i 2022. Wysokie zapotrzebowanie na rynkach zagranicznych i wzrosty cen mogą jednak wspierać wzrost przychodów.

Przychody, koszty i wynik finansowy branży społawczej



Koszty branży społawczej vs zmiany cen skupu podstawowych produktów rolnych



Źródło: GUS, PONT, PKO Bank Polski

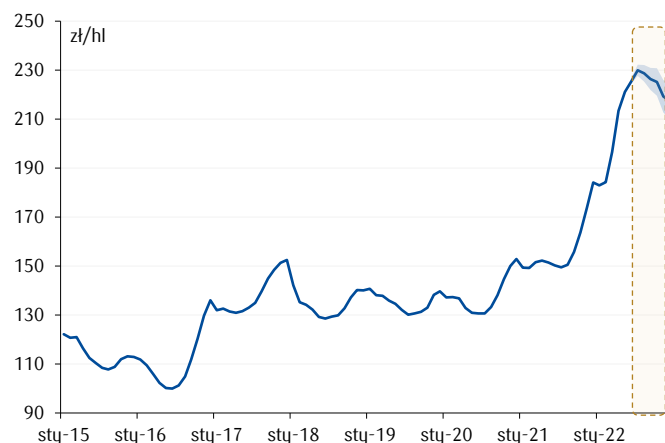
Aneks

PROGNOZY CEN WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2022

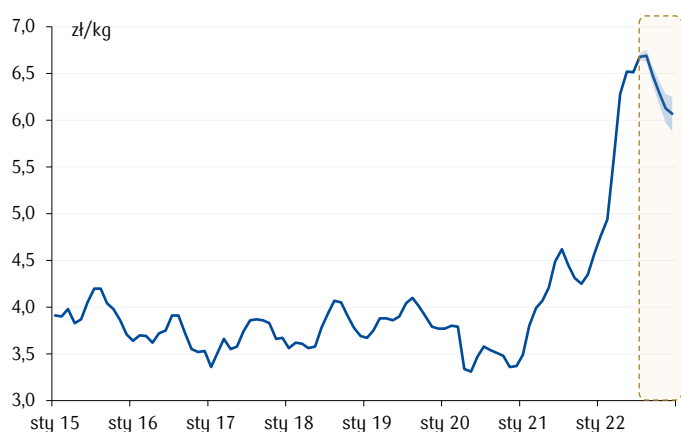
Ceny skupu pszenicy



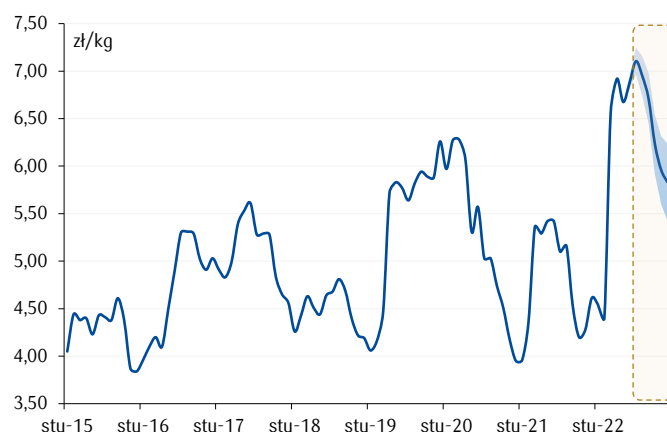
Ceny skupu mleka



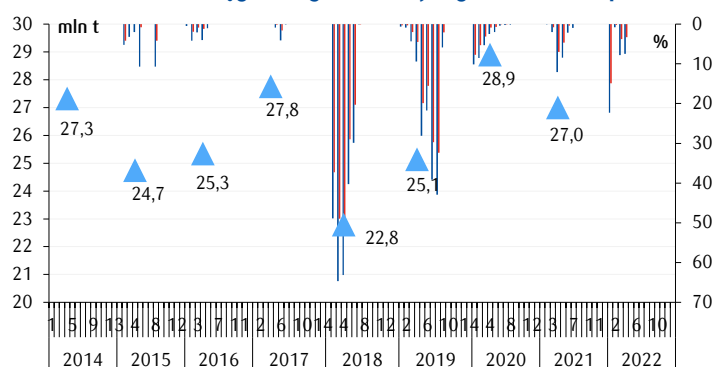
Ceny skupu drobiu



Ceny skupu trzody chlewnej



Zbiory zbóż w Polsce vs zasięg suszy rolniczej wg okresów raportowania IUNG



- udział powierzchni zagrożonej suszą - zboża jare (P) - odwrócona oś
- udział powierzchni zagrożonej suszą - zboża ozime (P) - odwrócona oś
- ▲ zbiory zbóż podstawowych z mieszankami (L)

źródło: GUS, PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski S.A.
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
t: 22 521 80 84
email: DAE@pkobp.pl

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak	piotr.bujak@pkobp.pl	22 521 80 84
-------------	----------------------	--------------

Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl

Michał Koleśnikow (Kierownik)	michal.kolesnikow@pkobp.pl	22 521 81 23
Aleksandra Balkiewicz-Żerek	aleksandra.balkiewicz-zerek@pkobp.pl	22 521 56 59
dr Mariusz Dziwulski	mariusz.dziwulski@pkobp.pl	22 521 81 88
Piotr Krzysztofik	piotr.krzysztofik@pkobp.pl	22 521 81 25
Maciej Rozkrut	maciej.rozkrut@pkobp.pl	22 521 87 39
Anna Senderowicz	anna.senderowicz@pkobp.pl	22 521 81 24
Karolina Sędzimir	karolina.sedzimir@pkobp.pl	22 521 81 28

Jesteś zainteresowany otrzymywaniem raportów analitycznych PKO Banku Polskiego? Napisz do nas: DAE@pkobp.pl

Nasze analizy znajdziesz również na **Twitterze** oraz na stronie internetowej **Centrum Analiz PKO Banku Polskiego**:



Centrum
Analiz

Materiał zatwierdził(a): Michał Koleśnikow

Informacje i zastrzeżenia:

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach. Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych. Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy. Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.